

בע"א (נתניה) 20309-12-13 - רפי גואטה נ' עיריית נתניה

בע"א (נתניה) 20309-12-13 - רפי גואטה נ' עיריית נתניה

בע"א (נתניה) 20309-12-13

רפי גואטה

נגד

עיריית נתניה

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לעניינים מקומיים בנתניה

[18.12.2013]

כב' השופטת הדס רוזנברג שיינרט

החלטה

1. המבקש הגיש לבית המשפט לעניינים מקומיים בקשה לביטול ו/או עיכוב הליכי גבייה, שננקטו נגדו ע"י עיריית נתניה בנוגע לקנסות שהוטלו עליו בגין דוחות חנייה, וזאת נוכח טענתו של המבקש בדבר התיישנותם של הקנסות. בד בבד עם בקשה זו הוגשה לבית המשפט לעניינים מקומיים גם תובענה למתן פסק דין הצהרתי המורה על ביטול הקנסות.
2. המשיבה מתנגדת לבקשות וטוענת כי לבית המשפט לעניינים מקומיים אין סמכות לדון בהן, תוך שהיא תומכת עמדתה בהוראות חוק בתי המשפט ובאסמכתאות שונות מן הפסיקה.
3. בערעור פלילי 99/3482 אריה פסי נגד מדינת ישראל, דן ביהמ"ש העליון בשאלה מיהו ביהמ"ש המוסמך לדון בנושא התיישנות עונשים, כאשר באותו עניין דובר בקנסות שנגזרו בגין עבירות תעבורה. ביהמ"ש העליון פסק כי הסמכות לדון בהתיישנות קנס נתונה לביהמ"ש האזרחי ולא לביהמ"ש הפלילי שדן בעבירה, בנמקו את ההחלטה כדלקמן:

" ראשית, אין הוראה מפורשת בחוק כלשהו המקנה סמכות לבית-המשפט לתעבורה לדון בטענת התיישנותו של עונש. משכך ולאור העיקרון האמור, אין בית-המשפט לתעבורה מוסמך לדון בטענת התיישנות של קנס שנגזר על-פי פסק-דין שנתן ושל קנס שהוטל על-פי הודעת תשלום קנס, שכמוהו כעונש שנגזר בבית-המשפט לתעבורה. שנית, גביית קנס שלא שולם במועדו נעשית על-פי פקודת המסים (גביה), כאילו היה מס. לפיכך הואיל ומדובר בשלב של הוצאתו לפועל של עונש הקנס שהושת, שבמסגרתו נטענת טענת התיישנות, אין זה ראוי שהוא יטופל על-ידי בית-משפט שגדר סמכותו הוא טיפול בעניינים פליליים בלבד.

שלישית, בקשה להצהיר על התיישנותו של עונש קנס היא במהותה בקשה למתן סעד הצהרתי, ועל-פי סעיף 75 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב] הסמכות להעניק סעד הצהרתי מוגבלת לבית-משפט הדן בעניין אזרחי. רביעית, נושא ההתיישנות מעלה שאלות שונות, הן במישור המשפטי והן במישור העובדתי. הבירור העובדתי של סוגיית ההתיישנות יפה לבית-המשפט האזרחי לערכאותיו. חיזוק לאופייה האזרחי של הסוגיה ניתן למצוא בעובדה, כי בהליך של בירור סוגיית התיישנותו של העונש, אין התביעה המסטרית - שהיא המייצגת את המדינה המאשימה בהליך פלילי - מוסמכת לייצגה עוד, ועל-פי סעיף 4 לחוק לתיקון סדרי הדין האזרחי (המדינה כבעל דין), תשי"ח-1958 המדינה תיוצג על-ידי היועץ המשפטי לממשלה או על-ידי בא-כוחו.

4. בע"פ (מחוזי ב"ש) 7446/06 הרפז יחזקאל נ' עיריית באר שבע, נדון מקרה הדומה בנסיבותיו למקרה שבפנינו. ביהמ"ש המחוזי קבע בהקשר זה את הדברים הבאים:

" דין היה שבקשת המערער בביהמ"ש לעניינים מקומיים תדחה על הסף, שכן לא היה זה מסמכותו העניינית להיזקק לה מלכתחילה.

סמכותו העניינית של בימ"ש לעניינים מקומיים הינה כקבוע בסעיף 55 (א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב] תשמ"ד-1984:

"בימ"ש לעניינים מקומיים ידון בעבירות לפי פקודת העיריות, פקודת המועצות המקומיות וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, ולפי תקנות, צווים וחוקי עזר על פיהם, וכן בעבירות לפי החיקוקים המנויים בתוספת השלישית, לרבות תקנות, צווים וחוקי עזר על פיהם".

ההליך בו פתח בפני בימ"ש קמא עניינו בהשגה על מסגרת הליכי הגביה שפתחה בהן הרשות המקומית לפי פקודת המסים (גביה) ובטענתו [השגויה] כי הליך זה אינו עולה בקנה אחד עם הוראות אותה הפקודה. נמצא לנו איפוא כי הבקשה כפי שהובאה בפני בימ"ש קמא לא היתה בגדר סמכותו העניינית של בימ"ש קמא, כערכאה הדנה בעבירות מהסוג המפורט בס"ק 55 (א) לחוק בתי המשפט.

מהותה של בקשת המערער בפני בימ"ש קמא היתה למעשה עתירה כנגד חוקיות פעולתה של הרשות המקומית בדרך גביית הקנסות.

בירור עתירה זו אינו עולה עם מסגרת סמכותו של בימ"ש לעניינים מקומיים כקבוע בס' 55 (א) לחוק בתי המשפט".

5. בסעיף 11 לכתב התביעה למתן פס"ד הצהרתי, מציין המבקש כי דינם של דוחות החניה להתבטל מחמת התיישנותם. בהתאם להלכות שנפסקו בעניין פסי והרפז דלעיל, הסמכות לדון בהתיישנות קנסות אינה מסורה לבית המשפט לעניינים מקומיים. לפיכך אני דוחה את הבקשה על הסף מחמת חוסר סמכות עניינית.

6. בהתאם להלכת פסי לעיל, בקשה להצהיר על התיישנותו של עונש קנס היא במהותה בקשה למתן סעד הצהרתי, ועל-פי סעיף 75 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב] הסמכות להעניק סעד הצהרתי מוגבלת לבית-משפט הדן בעניין אזרחי. המסקנה המתבקשת הנה כי יש לדחות על הסף, מחמת חוסר סמכות עניינית, גם את הבקשה למתן פס"ד הצהרתי בעניין התיישנות עונשי הקנסות.

המזכירות תעביר החלטתי לצדדים.

ניתנה היום, ט"ו טבת תשע"ד, 18 דצמבר 2013, בהעדר הצדדים.